

Rtuťovou výjimku pro elektrárnu Chvaletice bude řešit Ústavní soud. Elektrárnu Počerady prošetřuje inspekce

30.8.2024 - | Hnutí DUHA

Nevládní organizace a právní experti podali ústavní stížnost na výjimku pro vypouštění emisí rtuti a oxidů dusíku, kterou od úřadů získala elektrárna Chvaletice v roce 2021.

Za protiústavní považují například to, že výjimka byla elektrárně udělena navzdory jejímu negativnímu hodnocení podle metodiky Ministerstva životního prostředí a že vypuštění více než tuny toxické a vysoce nebezpečné rtuti bylo soudy označeno jako činnost, při níž nedojde k závažnému znečištění životního prostředí.

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci výjimku dvakrát zrušil, ale Nejvyšší správní soud mu jeho rozhodnutí vždy vrátil. Napotřetí pak krajský soud výjimku potvrdil. Vzhledem k tomu, že pak Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost ekologických organizací, podaly nyní stížnost k Ústavnímu soudu.

V obdobném případě před několika týdny Krajský soud Ústeckého kraje zrušil emisní výjimku pro rtuť pro elektrárnu Počerady. Úředníci Ústeckého kraje by tak nyní měli podle zákona elektrárně co nejdříve změnit integrované povolení, aby bylo v souladu s rozhodnutím soudu a s emisními limity. Podle vyjádření, které úředníci zaslali ekologickým organizacím, však zatím nebudou podnikat žádné kroky, protože provozovatel nyní žádá o další výjimku. Na nečinnost úředníků proto ekologické organizace podaly podnět k Ministerstvu životního prostředí, v němž navrhuje, aby ministerstvo věc převzalo a samo rozhodlo namísto nečinného krajského úřadu.

Provoz elektrárny Počerady nyní začala prošetřovat také Česká inspekce životního prostředí. U dvou z pěti bloků elektrárny totiž emisní výjimka vypršela na konci června, aniž by provozovatel nainstaloval nové filtry a snížil emise, což je jedna ze základních podmínek, proč byla výjimka vůbec povolena. Provozovatel měl proto provoz na dvou blocích, které přišly o výjimku, ukončit. Z veřejně dostupných dat provozovatelů přenosové soustavy ENTSO-e však vyplývá, že v uplynulých měsících byly v elektrárně opakovaně v provozu více než 3 bloky a pravděpodobně znečišťovaly životní prostředí ve stejném rozsahu jako v době udělené výjimky.

Eliška Beranová z Frank Bold, říká:

„Ústavní stížnost proti bezprecedentně rozsáhlé rtuťové výjimce pro Elektrárnu Chvaletice je poslední možností stěžovatelů, jak se domoci svého práva na příznivé životní prostředí a na spravedlivý proces. Pokud obecné soudy nepovažují za závažné znečištění životního prostředí znečištění naší vody a půdy více než tunou toxické rtuti, co ten pojem tedy v praxi znamená? Jsme přesvědčení, že došlo k jeho významovému vyprázdnění, což je protiústavní.“

Lukáš Hrábek z Greenpeace, říká:

„Staré elektrárny ve Chvaleticích a v Počeradech nejsou schopné plnit emisní limity a je otázka, jestli do nich ještě jejich provozovatel bude chtít investovat, když sám říká, že se mu jejich dlouhodobý provoz nevyplatí. Bez těchto dvou elektráren se přitom obejdeme, takže je celkem jedno, jestli přijdou o výjimky a zavřou se letos, nebo jestli je provozovatel zavře sám od sebe příští rok.“

Jiří Koželouh z Hnutí DUHA, říká:

„Sledujeme další dějství absurdního představení, kdy se firma Sev.En snaží udržet v provozu uhelné elektrárny na úkor zdraví lidí i zákonů. Zároveň lobbuje u poslanců, aby do novely energetického zákona doplnili možnost pobírat uhelné elektrárny dotace. Cílem je do uzavření elektráren vyždímat co nejvíce peněz od spotřebitelů elektřiny. Politici a úřady se nesmí nechat obalamutit a překračování limitů i dotace pro uhelné elektrárny rázně odmítnout.“

Kontakty:

Jiří Koželouh, Hnutí DUHA, 723 559 495, jiri.kozelouh@hnutiduha.cz

Eliška Beranová, Frank Bold, 773 759 209, eliska.beranova@frankbold.org

Lukáš Hrábek, Greenpeace, 603 443 140, lukas.hrabek@greenpeace.org

<https://hnutiduha.cz/aktualne/rtutovou-vyjimku-pro-elektrarnu-chvaletice-bude-resit-ustavni-soud-elektrarnu-pocerady>